

FOGLALAT: Magyar- és Erdélyország (kinevezések; leibiczi tűzveszély; a' kisdedovó intézeteket terjesztő egy. pénzállapotja; William Clark ang. hidépítész; Juranics Antal győri megyés püspök eltakarítása; gazdasági egyesület közl.) Portugália (ujministerség; zavarok; a' lázongó katonaság pártja növekszik; Terceira hg Saldanhahoz pártolt; az udvar 's ezek közti egyetértés; Porto állapotja.) Spanyolország (a' ministerváltozás körülményei; az új ministerség ingatagsága; a' Journ. des Débats tagadja a' fr. kormány befolyását; cortesgyűlési viták a' katonai mozgalomról; madridi népszajongás; hadi hírek.) Anglia (közös reformere egyesületi terv; a' londoni közsegtanács fejtörése; a' tunelli munka elakadt.) Franciaország (sajtóviszonyok; honai tudósítás 's a' t.) Svéd- Olasz- és Lengyelország. Amerika. Elegyhír. Gabonaár. Pénzkelet. Dunavízállás. Lotto.

MAGYAR- és ERDÉLYORSZÁG.

Ő es. kir. fölsége f. é. jul. 15iki határozatában a' zágrábi k. Akademiánál Quaternik József eddigi gymnasium - tanítót történet-tudományi oktatóvá; aug. 5iki rendeletében Frank János 5ik sz. vasas ezred orvosát pesti őrségi főorvossá; Boross Károly székely határőrezred orvosát komáromi katonai főorvossá; 's Miske József b. erdélyi kir. udv. kancellaria-elnököt statusministré, nevezni; Bruckenthal József b. fő tartománybiztost 's Béli István kormány-széki tanácsost nyugalmazni, az előbbi Leopold - rendi közép, az utóbbi pedig kiskeresztessé; továbbá a' RRdek választása következtében, Kornis János gr., erd. kormányzéki alelnököt kormányzóvá; Nopcsa Elek RRdek elnökét erd. kir. udvari főkancellárrá; Rhédei Adám gr. k. táblai elnököt kincstárnokká nevezni; Lázár László gr. eddig tartományi kancellárt, hivatalában megerősíteni; Bedeus József, erd. udv. kancellaria tanácsost, fő tartománybiztossá; 's Augustinovic Pál kormányzéki tanácsost, számvevő hivatali el-nökké nevezni; Gál László, Szentgyörgyi Imre, Conrad András kormányzéki tanácsosokat hivatalaikban megerősíteni; ifj. Bruc-kenthal József b., 's Mikó Imre gr., udv. titoknokokat, 's Kemény Ferencz b., Pap Sámuel, 's Lészai Lajos kormányzéki titoknokokat valóságos kormányzéki tanácsosokká nevezni; 's Donáth Eleket, a' RRdek választása következtében ideigl. országbírói hivatalában megerősíteni, végre aug. 10iki határozatában Petovay István Ung-megyei alispánt, m. kir. udv. tanácsos-ranggal kassai kamrai igazgatóvá nevezni méltóztatott.

Béla, sept. 1sőjén: „Leibicz szépebbé várost véginség-gel fenyegetik a' gyakori égések. Mult évben villám hamvasztá el' város egyik negyedét, 's még alig épülhete föl omladványiból, midőn mult h. 25kén délután egy varga vigyázatlanságából ismét tűz támadott, melly szárnyra kapva a' dühöngő éjszakai szél által, rövid idő lefolyta alatt mind a' három sz. egyházat, kórházat, iskolát, paplakot, tanásházat 's a' város nagyobb részét izzó zsarátnakhalomná változtatá. A' csűrökben igen sok takarmány elégett, 's több ember is áldozatja lett a' pusztító vésznek.“

A' hazánkban kisdedovó in'ézeteket terjesztő Egyesület pénz-tára, mult 1836dik évben, az általa kiadott 1837iki évkönyv sze-rint, következőleg állott: Bevétel 1632 ft. pgó; kiadás 63 fr. 49 k. kamatra adott magpénzek; alapítványtőke, száztól hatos kamattal 506 frt.; ideigl. tőke 500 fr.; pénztámaradvány 1837re 562 frt 19 krajczár. —

A' külföld, 's jelesen Németország, kereskedése nem cse-kély hasznára, nagyobb városiban gyapjувásárokat létesíté, 's ez üdvös példát hazánk is kezdi követni; ugyanis legközelebb Zala megye RRte fölszólíták Kőszeg sz. kir. várost, hogy illy gyap-juvásárok tartása iránt, saját kinevezendő megbízottai az említett megye küldöttségével, tanácskozára lépjenek, f. é. sept. 1sőjén Pápa m. városban; melly fölszólítást abban teljesen megegyezve vi-szonzá Kőszeg, azon megjegyzéssel, hogy az alapítandó gyapju-vásárok, hely, kényelem 's egyéb kínálkozó 's meggyőző fontos körülmények miatt legezlszerűbben saját (Kőszeg) falai közt fog-nának tartathatni.

William Tierney Clark, egyike Anglia 's a' világ legtapasz-taltabb hidépítészeinek, a' budapesti hidépítés iránt vállalkozni kívá-nó Szina György báró meghívása következtében, az illető tervi elő-készületek megkezdése 's elintézése végett tegnap Angliából Pestre érkezett, Mr. Rennie, az elhunyt Telforddal egyetemben szinte híres néhai hidépítész Remienek fija, és Mr. Neo kíséretében, 's a' Nádor-Vendégfogadóban szállott meg.

Győr, aug. 31kén: Juranics Antal győri megyés püspök tem-etése tegnap méltóságához illő pompával ment véghez. Reggel 9 órakor Kópács József veszprémi püspök számos és igen fényes ki-sérettel a' székesegyházból a' püspöki lakpalotába menvén, a' három napig (aug. 27. 28. 's 29kén-közszemlére kített holttestet beszen-telé, mire aztán a' temetési menet megindult. A' koporsót különö-sen e' végre készült gyászkocsin hat fekete posztóba burkolt ló hu-zá; az utczák tömve valának minden rendű emberekkel, kik ver-senygve tolongának a' gyászkocsi után; a' ezéhek zászlókkal, fegy-veres polgárság 's a' szigethi zsidóközség, igen emelék a' gyász-ünnepély nagyszerűségét. A' székes egyházhoz érkezvén a' menet, a' kocsi megállott, 's a' koporsót falusi lelkészek leemelék róla 's a' zintereembe vívék. Ezt fényes gyászmise 's a' szokott beszen-te-lések követték. — Az idevult püspök 1825ik évi aug. 30kán iktat-taték ünnepélyesen püspöki székébe, 's ugyan e' napon vívék örök-re nyugodni, tizenkét év mulva, a' 70 éves agg hült tetemeit. Bé-kemalaszt lengjen fölőtte!

A' Gazdasági-Tudósítások' 16 füzete, mellynek ára közönséges példányonként 40. kr. velin papírosan 50 kr. ezüstben, e-zenlül nem csak alulirotnál, hanem Pesten Eggenberger József 's egyéb könyvárosnál is, vidéken pedig szinte mind azon hiteles könyvárosok-nál találhatik, kik Eggenberger ural kereskedési viszonyban állanak. Azon tisztelt hazafiak, kik e' részben a' közügynek elősegítő fáradozá-saikat szentelni készek, méltóztatassanak szándékokról alulirotnat akar le-vélben, akar megbízottjuk által értesíteni. Pesten september 5én 1837.

Kacs Kovics Lajos,
gazd. egyesületi titoknok. (Lakása: Zöldfa utca 373.)

PORTUGÁLIA.

Lissabonbul Iberia gőzhajóval Falmouthba jött 's mult hó 21eig terjedő hírek szerint bevalósult a' Camden gőzössel néhány nap előtt érkezett ministerváltozási hír. Ministerelnök és tengerészmi-nister Sa da Bandeira; igazságminister, Gomez de Silva Sanchez; belügyminister I. A. de Compos, egyszersmind corteselnök; a' többi tárczát az előbbi ministerek tarták meg. A' katonai lázongás e' köz-ben folyvást terjed, 's annyival fenyegetőzöbbé válik, mert az ellene küldött csapatok nagy része is átpártolt Saldanha tábornokhoz, ki, mint tudjuk, a' lázongók fővezére. Terceira (Villalor) hg, a belmi kir. őrbul negyven lovat vivén magával, odahagyá Lissabont, Saldanhával egyesüendő, ki m. h. 18ikán csapatival együtt Rio Mayornál (Santarem közelében) állott, Terceira hgre várakozván, hogy vele egyesülven a' főváros ellen indulhasson. Terceira hg ki-séretében valának Serra de Pilar tábornok, de Monte Pedral, Ca-zal és Loureiro bárók, kiknek utóbbika korábban hadminister volt; továbbá két ezredes, 's mintegy ötszáz előkelő 's nagy befolyásu férfi. Ezek következtében 19ikén összegyűlt az új ministerség a' királyi palotában, 's mivel a' viselő királynénak alkalmatlankodni nem akart, Ferdinand kir. hgnek nyujtá be elbocsátási kérelmét, kit ennek elfogadására királyi hitvese eleve megkért. A' hg esudálkozását je-lenté a' ministerek ime' lépésén; de egyszersmind hozzátevé, hogy miután magokat mint zendülési ministerek a' királynéra kötötték: tetszésök szerint hivatalukban maradhatnak, vagy kiléphetnek, mint-hogy ő fölsége különben is már régtől fogva fogolyképen tekintim-a-gát az ő kezeik közt. — Terceira hg távoztának körülményei, kü-lönösen a' kir. lovak elvitele 's a' királynéval és ennek férjével zárt ajtóknál tartott beszélgetése azt a' gyanút gerjeszté, hogy köleső-nösen be vannak avatva a' katonalázadás tervébe, 's különösen, hogy abba Ferdinand kir. hgnek nagy befolyása van. A' cortesgyűlésben aug. 20ikán azt az indítványt tette Lionel Tavares, hogy az ország rendkívülies bal viszonyai miatt, másnap is tartsanak ülést, noba egyébiránt az vasárnap, 's egy a' nemzethez intézendő fölszólításról tanácskozzanak; erre biztosságot neveztek az indítvány megvizsgá-lása végett. Ennek tagjai közül Garret azt jegyzé meg, hogy illy viszonyok között mulhatlanul szükséges, a' népet fölfegyverezni, mert, ugymond, egy egész nemzet ereje, ha jól intéztetik, ellen-állhatlan. — Tajo hadi sajká annyira lecsuszamlott vízmentében, hogy az Alcantara hid ellenében egyenesen a' Necessidades kir. palota ablakival szemközt horgonyoz, mint gondolják, azon kettős czélbul, hogy ő fölségének lehetlenné tegye a' hajóra szállhatást, 's hogy az ellenségnek itteni átmenetét gátolhassa. Portoval félben szakadt a' közlekedés szárazon; némelly hajón érkezeti tudósítások szerint azonban bizonyos, hogy ostromállapotba van helyezve, 's hogy annak lakosi egészen meg vannak elégedve az alkotmány mos-tani állapotjával. Egészen ellenkező hír is szállonga azonban felő-lök, t. i. hogy 87 contonyi (20,000 font st.) pénzt adtak össze, 's küldtek Saldanha tábornokhoz, merénylete sükerebb előmozdíthatása végett. — Lissabonban igen gyakori a' szokás, ugyanarra, hogy egyszerre ötvenen, sőt százonkint is pártolnak el a' rendes katonaság soraibul.

SPANYOLORSZÁG.

A' madridi katonai mozgalom által eszközölt ministerváltozás körülményeiről 's foganatáról illy fölvilágosítást nyujt a' Journ. des Débats: Katonai mozgalom történt, de koránsem volt ennek amaz általyosság, ereje és buzgalma, melly katonái bizodalomával di-csekhető tábornok dictátorságának alapul szolgálhatna. E' mozgalomra ministerváltozás következék; de az új ministerség hiányos, azon-fölül pedig reszketeg is, 's alig hiszi biztosíthatónak önmön létezé-sét. Nem találunk tehát abbul semmit, mi eleinte bennünket meg-nyugtatót 's a' katonai zendülés vétkességét enyhíté. Valóban most sokkal rémitőbb alakban mutatkozik Spanyolország, mint valaha. Folyvást elégtelenség, elhatározatlanság, eselszövény; sehol nincs ama' lelkeség, melly mindent merészel, hogy mindent megment-hessen. Tudaték, hogy a' ministeri változást katonai mozgalom esz-közlé; de arrul mit sem akarak tudni, hogy — a' spanyolországi ügyek vizsás folyama szerint — a' mozgalom indítóji börtönben ül-

tek, míg az általok szándékolt cél elérve lön, 's Calatrava és Mendizabal benyújták elbocsátásukat. Segovia ellen indulóban levén, kinyilatkoztatá 60—70 tiszttal az 1ső és 4ik őrezredből, hogy ők tovább nem szolgálnak, mindaddig, míg a kormány Calatrava 's társai kezében maradand. Espartero legkevesebb sem látszik e' párt-ütés részesének, sőt beszédet is tartott a' sereghez, mellyben azt engedelmesre 's szolgálati hűségre szólítja; mit azonban csak a' közvitéznek 's alúsztek hallgatának készséggel; a' főtiszteket semmi nem rendíthet meg szándékukban, 's folyvást a' ministerség elbocsátását sürgeték, — egyébiránt kinyilatkoztatván, hogy nekik semmi lázító akaratjuk nincs, 's hogy velök teiszés szerint bántani. Espartero szavuknál fogta őket, 's egy faluban, Madridtól két órai távolságban, mindnyajokat fogságba téteté. A' tábornok e' bánásmódja ellenére, melly róla minden eselszövényi gyanút elháríta, sem vélt a' madridi kormány elég biztosságot találhatni a' hadseregnél; benyújták ennél fogva a' miniszterek 17ikén elbocsátásukat, mellyet a' királyné nyomon el is fogadott. Azonban, a' mi Spanyolország nyomoru állapotját 's a' katonai mozgalom terv- és célzéküliségét, az általános bizodalmatlanságot 's félemültséget legbizonyosabban mutatja, az, hogy olly miniszterek helyébe, kik amaz — ugy szólván semmit nem jelentő katonai mozgalom előtt meghunyászkodtak 's hivatalaikat odahagyák, — nem találkozték férfú, ki ez alkalmat használva, ministeri tárczát foglalt volna magának. E' mozgalom a' föllengősdi párt ellen volt ugyan intézve, de mégsem merészlek azt a' mérsékletiek egészen magok javára használni, 's ámbár nyújtottak be a' királynének néhány tervet, de ez elég okos volt azok valóshatása föltételét, a' cortes tüstinti fölszólását, el nem fogadni. Bizonytalankodása közepett egy cortesgyűlési tagot hivata magához a' királyné, Pio Pítat, ki előbbi rövid ministersége alatt fejedelmi bizodalmat megnyeré, 's kinek ujlag ministeri tárczát kelle vállalnia. Igy készült azután az uj ministerség, melly — noha a' 19iki Gaceta már a' kinevezési parancsokat is közli, még tulajdonképen csak terv; 's a' veszély még nem vonult egészen el a' szerencsétlen 's olly annyira összedult ország fölül. A' búcsuvett miniszterek nem palástolják bosszuságjokat; Esparterot árulásról vádolják, 's magát az igazgató királynét sem kímélik. Félhető, hogy ezek eselszövénye ujjabb nyomort készitend Spanyolországnak. Az uj ministerség nincs megállapítva; a' kijelölt férfiak, kiknek bé kellene lépniök, határozatlanok; még maga Espartero sem nyilatkozta a' neki szánt tárcza elfogadását. E' közben a' hadseregnél izgás van; az ország java pedig iszonyuan ingadoz ennyi ingerült szenvedély, ennyi keresztülkösül járó eselszövény között: 's míg ezernyi párt van, melly mindent földulna, szétrombolna, mindennek gátot vetne: egyetlenegy sem találkozik, melly önvészélyeztetéssel is átvénne a' kormányt. Illy viszonyok közt még csak reményt táplálni, vagy sejtéseket mérészeni is alig lehet. 's a' t. Végre cikkelye utólján megczafolja a' nevezett lap ama' hirt, mintha a' parisi kormány, vagy ennek parisi képviselője legkisebb munkássággal lett volna is e' fordulatonál. „Mellőzvé — ugymond — azon tiszteletet, mellyel a' nemzetiség iránt mindenkor viseltetni kell, 's azon tartózkodást, mellyel idegen ügyekbe avatkozástul őrizkedni szükség: mit lehetne illy siralmas zürzavar közepett cselekedni? Milly tanácsot lehetne oly állapotban adni, 's milly reményt táplálni? — Mellyik, csak valamennyire okos és emberszerető kormány akarna olly nagy felelősségi terhet magára vállalni, melly a' pártfelekezetiésben részesülésből eredne? Az események eléggé bizonyítják, hogy itt sem terv, sem következetesség, sem egyetértés nem uralkodik! Aggódva várjuk a' legközelebb tudósításokat Madridból. Nem féktelenkedés, nem lázadás vagy zendület az, mire Spanyolországnak szüksége van; egy győzelem! 's még minden megmenthető.“

A' cortes 18 's 19diki ülésében heves vita folyt a' katonai zendülés helytelensége 's az ország mostani bizonytalan állapotja fölött. Többen azon indítványt tevék: szölytassanak föl a' volt miniszterek a' gyűlésben megjelenésre, a' megbocsáthatatlan katonai zavargás ügyében fölvilágosítást adandók. Azután Madoz szólalt meg első: Önök mindnyájan tudják — ugymond — hogy katonai féktelenség történt, mi egyszersmind ministerváltozást okozott. Önök ismerik nézeimet; én ohajtottam az eddigi ministerség megbuktát, de azt nem akartam, hogy az olly módon történjék, melly lázadásunkon lemoshatatlan mocskot ejte. Most már azt fogják mondani, hogy 72 tiszttal döntö meg egy ministerséget, minek a' cortesgyűlés sem tudta elejét venni. Ne feledjék el uraim, hogy azok, miket mi most cselekszünk, a' történet évkönyveiben föl lesznek jegyezve. Katonai féktelenkedés szolgált ürügyül ministerváltozásra. Tagadhatlan, hogy ez alattomos czimboraságnak, eselsziszárkodásnak tulajdonítandó. Szükség, hogy illy körülmények közt a' gyűlés, legnagyobb cselekvő erőt mutasson, mert egy bal lépés mindíg más hasonlókat von maga után, míg végre örvénybe buktat. En nem akarok vádat indítani; de ha Europa a' történetek hírét veendi, nem azt fogja e' mondani, hogy a' kormány és cortes 72 tiszttal önkénye alá volt vetve. Nyiltan megvallom Önöknek, uraim, ha mindíg illy eseményeknek leszünk kitéve, ugy inkább ohajtanám, hogy Carlos győzödelmeskedjék (Morgás. A' karzaton: Nem! nem!) Ohajtanám, hogy a' kormánynak elég ereje volna illy visszaéléseket meggátolni; minden honát szerető spanyol igyekezni fog e' czinkosságokat akadályozni. En is szenvedtem a' szabadságért. A' nemzetnek meg kell győzödelmeskednie, hogy a' szabadság diadalma 's a' királyszerk megerősítése csak ugy lehető, ha minden polgár engedelmeskedik a' törvényeknek. Honunk java azon gyámolítástul függ, mellyet a' kor-

mánynak nyújtunk. Ellenkező esetben sirba száll a' szabadság, 's mi ujjlag kinszerítve leendünk idegen könyörületesség keserű kegyerét enni. — Utána San Miguel, Valdes, Infante, Seoane, 's többen szóltek, leginkább a' kormányt pártolva, de a' katonai zendülést is mentetve. Infante különösen azt állítja, hogy a' miniszterek korán sem lázadás miatti félelemből mondtak le, hanem mert látták, hogy sükeresen nem munkálódhatnak. Buzgalmatlansággal, lelketlenséggel vádolják, ugymond, az előbbi ministerséget; de mikép cselekhessék valamely ministerség hatékonyan, ha a' szabadelműek közt is ellenségei vannak, 's ha egy követ annyira elfeledkezhetik magáról, hogy a' ministert tolvajnak nevezi, 's e' szidalmat három négy ujság még szaporítja is. Leghevesbben kikelt a' katonai féktelenség ellen Seoane, 's indítványba hozta egy föllirást, mellyben a' cortes ama' féktelenség miatti sajnát fejezze ki, egyszersmind pedig ő fölségét a' zabolátlanokodott tisztek keményen leendő megbüntetésére fölszólítja; mit a' jelenvolt 133 követ egyhangulag el is fogadott. A' 19iki ülésben elolvasták az ujjminiszterek névjegyzékét, mire San Miguel maga és társai nevében biztató beszédet tartta, 's ígéretekkel tön minden jó iránt; azután ismét napi rendre, az egyházjavítási törvénynek vizsgálatára tért vissza a' cortes.

Madridi m. h. 20iki tudósítás szerint a' Messengerben, nagy népzavargás volt eznapi a' fővárosban. Délutáni 4óratul fogva hullámozott a' nép az utcákon, 's szakadatlanul kiáltozó: le a' ministerséggel; le a' pulya tisztekkel; le a' hátrásdiakkal (retrogradok) 's le a' francia követtel! Aggódás volt, hogy az éj nem mulik el vérengzés nélkül. A' királyi palota körül még reggel katonaságot 's álgynukat állítanak föl, az őrhelyeket pedig négyezeresen megrakák. A' nemzeti katonaság 's helyhatóságok ellenzik az ujj ministerség behozatalát. Espartero elillant a' fővárosból 's örökre elveszté hitelét. Narbonnei 's bayonnei sürgönyök szerint, a' trónkövetelő ismét visszavonult a' cantaviejai halmokra, ugyszinte a' Segoviát megszállott Zariateguy csapatja, melly hátrálása közben 23ikán Beloradoban állapotok meg. Oraa táborszállása Teruelben volt.

A N G L I A.

Egy közös reformegyesület gondolata, úgy látszik, létesülni kezd. St. Maryleboneban t. i. aug. 21én ezen fővárosi kerületbeli több nagy befolyásu reformer unszolására gyűlés tartott: vétetnék fontolatra egy közös reformegyesület-föllállításra célzó javaslat. Miután Wall a' mostani titoknok két előkészületi gyűlés határozatit felolvasá, bizonyos Clay lépett a' szószékbe, 's előadá egy valamennyi reformerből állandó egyesület fontosságát. A' toryk magok példátadtak erre, ugymond, egyesületeik 's gyűléseik által. A' legujabb meg hasonlások feledvék, 's mindenik reformer tagul vétetnék az egyesületbe, mellynek förtézlása lenne: „a' választási jogok kiterjesztése, golyózás által történendő választási szavazás, három éves parlamentek, 's hasonló igazság mindeneknek.“ Utána Wilson beszélt 's támogató az indítványt azon módosítással, hogy az egyesület mindazon reformer megválosztatását kész előmozdítani, kik általjában a' parlamentek megrövidítetése mellett vannak; mert a' legtisztess reformerek is ingadoznak három és négy év közt. Az egyesület főhasznát a' szölyatok bejegyzésinél gondolja elérni, 's nem csak a' városokban, hanem a' megyékben is. A' toryk sokat tettek egységgök, és munkásságuk által, ők a' szölyatokat egy nagy haszonbéri jöszágnak kisebbekre felosztása által hihetlenségig szaporították. Ö reményli, hogy egy reformegyesület-alapítás a' haladás barátit képesíti, a' választási jogot még azon haszonbérlok számára is megnyerhetni, kik 10 font sterling évenkénti adót fizetnek. (Halljuk!) Értessítve vannak, hogy a' toryk nem igazi választók teremtése által pártjokat Middlesexben az utolsó évben 4000rel, a' mostaniban 1600zal szaporították. Ha az ottani választók lekötölyeztetéseket figyelmeztetni akarnák, Hume József megválosztatása mindenkor biztosítva lenne. Némi megjegyzések után valamennyi javaslat egyhanguan elfogadtatott.

A' londoni község tanácsa e' napokban olly tárgyrul tanácskozott, melly a' City képviselőjinek sok fejtörésbe került. Ugyanis szó volt azon készültekről, mellyeket a' királyné tiszteletére nov. 9én Guildhaliban adandó ünnepélyes lakomakor tenni szándék. Az első esiklandós kérdés vala: vajjon a' nagy csarnokban, mellyet ez alkalommal, 7 vagy 8 év óta először, teljesen ki kell tisztítani, szükség e' karzatot csináltatni. Ez ünnepre az utóbbi időből nem vala hasonló előzmény, mivel IV Vilmost akkori miniszterei elvonák a' vendégségbeli részvételtől. Il nyemű legutolsó ünnep az volt, mellyet a' City a' szövetségesei fejdelmeknek 1814ben adott, 's melly 22—24ezer ft sterlingbe (600,000 vf) került. Akkor voltak karzatok csinálva. Most azonban az akkori példa utánzása ellen azt gördítik, hogy a' csarnok ez által igen összeszorul, 's a' beléptijegyek kiosztatása a' községi tanácsot kellemeilen zavarokba ejtheti. Egyszersmind, ha nézőket bocsátának be, úgy tetszenék, mintha ő fölségét közlítésnek tűznék ki. Végre a' nézők számára champagnei bort, 's egyéb feistőszerket nem kellene adatni, mellyekkel visszaélés miatt könnyen rendellenesség támadhatna. Ez okoknál fogva 66 szóval 62 ellen elhatározatott, hogy semmi karzat sem fog fölláztatni. Elfölött nyilatkozaták, hogy a' minisztereket 's idegen követneket nem híják meg, mert lehetlenség volna azoknak helyt találni. —

A' Durham megye jelesbei egyik gyűlésében nem rég szerencse-kívánási felírás határozatott Victoria királynéhoz. Az eddigi szokás szerint Londonderry marquist illette volna, mint a' jelenvoltak legelőbbkelőjét, a' felírás indítványba hozatala, de az összehívásban megfeledeztek róla, 's Durham lordot kérték meg a' fel-

írás indítványozására. Csak később, Durham lord figyelmeztetésére hitták meg Londonderryt. Durham lord a gyűlés megnyitásakor saját nyilatkozatát ezen alaki hibán; Londonderry azt válaszolá, hogy ő annyival is később a ns lordnak engedni az előlülést, mivel oroszországi utaztában személyesen meggyőződött arról, mikép ő követségi hivatalát sz. Pétervárában Anglia javára 's dicsőségére visel. E' viszonyos tisztelgési csere után Durham gr. javaslatba hozá a' felirást, Londonderry marquis pedig támogatá azt. Mind a' két nemes lord, — a' reformer, kit nem rég radicalnak tartottak, és a' tultory — versenygeve fejezték ki dicséretes érzelmeiket 's hű ragaszkodásukat az ifjú fejdelemnőhöz. —

Londoni lapok szerint, azon esetben, ha a' trónbeszédben Anglia és Írland iránti rendszabályokrul említés tételnek, a' conservativek rendelményt javaslandnak, Wellington hgnek a' mult ülés végén érintett békítő szellemében. — A' Cityben híre jár, hogy 3 sorhajó 's egy fregát Portugália felé vitorlázand.

A' Börsenhalle egy hosszabb cikkben azt akarja bizonyítani, hogy a' ministeriumnak ez úttal kisebb többség jutott, mint a' Peel alatti választás által. 'S még azon 9. tagot is a' torykhoz csatolja, kikről a' hírlapok méltán azt állítják, hogy eddig még egyik párt-hoz sem számíthatatók. —

A' Globe szerint, Anglia kézműgyárai országszerte jobb állapotra kezdenek magasodni. Mindenfelől nagy megrendelések érkeznek; azon dolgozók pedig, kiknek talán még sem jutna munka, aratással is kereshetik mostan kenyereket. A' legközelebbi folyt öt héten szemlátomást emelkedék a' hitel, miből bizton következtethetni, hogy a' kereskedési fordulatnak már vége, 's ezt főleg a' bank juniusban nyújtott segélyének tulajdoníthatni. E' javuló állapot egyedül az amerikai kereskedőházak iránt elvállalt kezesség által szenvedhetne, minthogy f. h. végén kellett a' fizetésnek történni; azonban szerencsére, kik kezességet válloltak, mind igen gazdag férfiak, 's így a' kárt, minden közrehatás nélkül, csupán saját erszényök érzendi.

Aug. 23án a' Temze-Tunnel munkái a' herohanó viz által egy időre elakasztattak. Emberélet nem veszett el ez úttal, minthogy a' viz olly lassan nyomult be, hogy valamennyi munkás megszabadulhatott. A' kárt nem igen tetemesnek mondják, 's vagy három hét múlva helyre hozhatónak. —

Aug. 23kán a' Temzén egy löporral terhelt csónak a' légbe röpült, mi mellett egy közel fekvő kereskedő briggg elmerült. A' durranat, melly London minden részeiben hallható vala, olly iszonyu volt, hogy eleinte azt hitték, tán a' dortfordi, vagy purfleeti löpormalmok röpültek föl. Néhány ember életét veszté, mások súlyosan megsebesítettek. A' veszteség 4000 font sterlingre becsülték. A' durranat égiháboru alatt történt 's e' miatt az a' hiedelem, hogy a' löport villám gyújtotta meg. —

E' című könyvben: „London, a' mint van“ következőt olvashatni: „Száz év előtt fővárosunk lakosai, kivált az alsórendűek, igen iszákosok voltak, mint ez többi közt csak azon egyetlen körülményből is kitetszik, hogy akkor, a' majd két harmaddal kisebb városban három annyi koresma vala, mint most. Következő ezen házak statisztikája 1736ban: 207 vendégfogadó, 447 koresma vagy csapszék, 551 kávéház, 5975 serház, 8659 égettszesz-sátor; összesen 15,839. Az akkori lakosság száma Price fölszámítása szerint 630 ezer vala, 's az égettszesz évenkénti fogyasztása 7 millió gallonra ment. 1835ben a' népesség 1,776,500 lélekre, 's a' koresmák száma mindössze nem ment többre 5000nél. Ellenben az égettszeszi sátorok száma az akkorihoz képest majd kilencszerte kisebb. —

Stephens B. ur úgy vélekedik: „Bask tartományok“ nevű könyvében, hogy Spanyolországban a' polgárháboru kezdetétől fogva mindkét részről 70 ezer ember veszett el. A' carlosiak sorában most alig találni egyetlen 29 eszt. embert; katonáinak legnagyobb száma 17 — és 25 eszt. közt van. Ha ezek is kihalnak, akkor nyilván a' fejr népre kerül a' sor. —

A' Scotsmann szerint: „Edinburg város Hume Józsefet, a' statusgazdálkodásban szoros takarékoság mellett buzgót, 's hathatós népbarátot, polgári joggal ajándékozta meg, magas tisztelete jeléül, mellyet szabadelmű elvekhez hű ragaszkodása által és mint statusférfi tisztes caractere által megérdemelt. Bár Middlesex választóji elhagyták őt, honfitársai tisztelete csonkulatlan marad neki. (Hume 1777ben Montroseban született.) —

A' württembergi király aug. 30kán szálland hajóra statusaiba visszatérőleg. Ő fölsége e' 2dik látogatásával Angliában igen elégtűlnek nyilatkozott. —

Stephenson angol mérnök, a' legjobb gőzkocsi feltalálója, mint mondják, új készüléket talált, melly vasutakon a' járás gyorsaságát megkettőzteti, úgy hogy már most 24—30 órányi utat egy órányi idő alatt tehetni majd meg, 's két kocsi, melly kereszthe vágja egymást, tíz órányi utat fog tehetni egy órányi idő alatt.

FRANCZIAORSZÁG.

A' hannoverai lap parisi levelezője a' francia sajtó jelen 's jövőndő sorsáról ezt írja: „Az itteni sajtót tervszerűleg előidézett rendkívüli bomladozás várja; minél legnevezetesebb az, hogy e' mindennemű nyilvánossággal élő honban, hol a' kabinet leglútkosb tanácskozási, 's az első személyek legártatlanabb kifejezései, rögtön köztudomásra jutnak, a' sajtó-megrontási terv, melly már egy év óta van munkálatban, csak most jó napfényre, midőn már mulhatlan sükeréről többé nem kétkedhetni. E' dolog iránt még most sem

lehetne tisztában a' közönség, ha az e' dologban használt eszköz hiúságból az egész gyönyörű intézkedést ki nem bőfenti. Már tudósítám Önt a' National, Monde 's Bon Sens szükségkép rövid idő múlva történendő megbukásáról; e' három lap ismét pénzmagra talált ugyan, de néhány hónap múlva csakugyan minden esetre sirba kell szállniok. Ezek sorsára jutand majd nem sokára a' la France, le Journal général de France, l'Europe (ha újabb pénzmagot nem kap, mert az első 150 ezer frank két hónapra is alig elég), a' Courier Français, 's a' ministeri Temps is, ha Molé ur levonja róla kezét, vagy ha ismét előbbi határozott ellenzési szellemet mutatna. A' Commerce életben maradand, mert mindennap délelőtti 11 órakor kereskedési 's politikai toldalékok közöl, mit egy lap sem utánozhat, mivel csak egy illy toldaléknak van helye, 's a' Commerce magának az e' tárgybéli elsőséget kivitta. A' Constitutionnel, előbbi fénye zsírjából éldegel, mert részvényei huszszorta túlhaladják eredeti tőkétébe becsét. A' Jour. des Débats hirdetésekben teng, 's a' Gazette de France 's Quotidienne a' legitimisták áldozatiból; minden egyéb lapnak megkondukt a' haláharang. Mindez pedig Girardin Emil 's az ugynevezett 40 frankos sajtó műve. E' férfi minap őszintén kivallá, miszerint ő már Périer Kázmérral közlé tervét 40 frankos lapok alapítása által, mellyeket azonban gyámolítani tartozzék a' kormány, egy év lefolytával az egész független sajtót 's munkálatit halomra dönteni.

A' cassatio elutasítá Donnadieu tábornok azon kérelmét, mellyben a' parisi kir. törvényszék ítéletét megsemmíttetni kíváná, melly őt e' című könyve miatt: „A' régi Európáról, 's korunk királyirol 's népeiről“ két eszt. fogságra 's 5000 frank bírságra ítélte. Az esküttek 7 szóval 5 ellen mondták ki a' vétkest, de kisélt, hogy a' nyomozási pörben a' vád-kamra előtt egy jegyzőkönyvben az egyik jelenvoltnak állított közbiró aláírása hiányzott, ámbár a' többi 21 biró aláírta. A' főügyész még a' nyilvános vitatás előtt födözte föl ezen hibát a' francia pörlésrend által szabott alak ellen, 's a' kérdéses jegyzőkönyvet a' törvényszék elnökéhez küldötte azon kérelemmel, hogy a' hiányzó aláírást utójárólág tétesse oda, mi meg is történt. A' vádlott védelmezője azonban nemcsak alaki hibát látott ebben, melly miatt az egész ítéletet eltörölni szükséges, hanem egyszersmind hamisítást, 's a' híres ügyvéd (Berryer) irásban monda ki e' tárgyrul nézetét. A' cassatiozék azonban Berryer írott nyilatkozatát elnyomatni rendelé, minthogy kifejezései a' parisi királyi törvényszék bírójára nézve rágalmazók 's boszantók valának. —

A' Siécle azt állítja, hogy Harispe tábornokot nem sokára Bugeaud fogja a' spanyol francia határszéleken tanyázó felvigyázási hadtest parancsnokságában fölváltani. Némeltyek itt politikai tekineteket gondolnak lappangani, mások ellenben Harispe tábornok rossz egészségét ürügyölgetik, melly bizonyos idő óta élénk aggodalmat gerjeszte. Mind a' kettő igaz lehet. —

Bonából aug. 23ról írják: „Sietek Önt az épen most induló Cerbere gőzhajóval tudósítani, hogy az alkudozások Achmet beyvel félbenszakadtak 's a' háboru megüzentetett. E' hírt ide Merdschez-Amarból egy hírnök hozá. A' kormányzó sürgönyei egyenesen Toulonba mennek. Bona környékén folyvást a' legnagyobb nyugalom uralkodik. A' síkság valamennyi törzsökeiből jönnek arabok a' vásárra. Naponkint láthatni közülök 5 — 600, néha 1000 et is Bonában. Most mezei 's kerti termékeket árulnak, név szerint sok dinynyét, miben e' vidék igen gazdag. Itt jó vásárjok van.“ —

A' Moniteur hivatalos részben megjelent legújabb amerikai hírek szerint, Santa-Cruz tábornok, Bolivia elnöke, 's Dél-és Éjszak-Peru fő pártvédje (Protectora) febr. 2án Chili minden köztötjét a' Peru 's Bolivia elleni háboru folyta alatt, ostromzári állapotba helyezé. A' francia ügyvivő mindazáltal ellenszegült e' rendeletnek, a' néptörvénynyel ellenkezőnek állítván, nem ostromlott partvidéket ostromzár alá helyezni; mi egyébiránt a' nem rég Franciaország 's Bolivia közt kötött kereskedési egyezéssel is ellenkezik.

Néhány nap óta a' ministeri lapokban sokat beszélnek egy tervről, mi szerint olly hírlap adatnék ki, melly csak pusztá tudósításokat közlene okoskodás nélkül, egyszersmind bélyeg- és postaadótl ment lenne, 's az által olly olcsón árultathatnék, hogy, e' versenyzése által az okoskodó lapokat egészen tönkre tegye.

A' Messenger szerint kevés nap előtt Esnaudesban (alsó Charente megye) mint egy három fontnyi terhű légkő esett le. Néhány mezei ember, ki leesni látá a' követ, fölakarván azt emelni, villanyos ütést érzett. A' kő elrepedt az esés miatt, 's darabjai a' bordeauxi természettörténeti kabinetbe küldettek. —

A' parisi tud. Akademia aug. 14ki ülésében Arago az aug. 10—11 közti éjjel látott igen számos csillagtisztulásról (Sternschnuppe) értekezék. Laugier 's Bouvard uu. esti 11 óratól reggeli 3ig 291 illy tisztulást számláltak, tehát minden órában mintegy 73at. Arago idősb fia azonban 10 's 11 óra közt 15 perc alatt száznegyvet számlált.

Paris város Scribe 's Auber számára gyönyörű ajándékot készített azon általuk szerzett dalért, melly a' város házi tánczvilágban énekeltek. Álland pedig ez ajándék két tűzben aranyozott ezüst thee-készületből, azon ezersféle hozzátartozó aprósággal, mellyet a' fényezés nélkülözhetlenné tón, drágamivű szökrénykébe zárva.

SVEBORSZÁG.

A' koronahg m. h. 20kán, külföldi utazásiból, szerencsésen Stockholmba visszaérkezék. A' lovas polgárság számtalan röp-csoport kíséretében elibe indult a' koronaörökösnek, ki Rittierholm-nál álgyurobaj közt szállott partra. A' kir. palotában a' király, ki

rályné 's koronahg lútvése várakozának reá, melly utóbbival azonnal Drottningholmba utazék.

O L A S Z O R S Z Á G.

A' Gazetta di Venezia szomorú hírek közöl aug. 17-ről Romából, hol a' betegség (cholera) naponként nagyobb kiterjedést nyer, 's a' sok ájtatos járdalás 's világitás után még számosabb halálozás történik. Borgo 's Trastevere negyedekben megrendítő a' nyomorúság. Aug. 26-án 250 beteg közül 110 meghalt, 's ezek nagyobb része segélyhiány miatt, mivel az orvosok nem mernek betegekhez közelíteni. Sz. Cziczelle-zárdában 9 apáca 's a' gyóntató szinte áldozatja lett a' pusztító járványnak. A' teherhordók már nem akarják elcipelni a' holtakat, 's végre katonasággal kelle őket arra kényszeríteni. A' kormány már az itélőszékek ülését is felfüggeszté; 's mindenütt csak temetést lát az ember. A' nép kirabolni indult e' napokban a' zsidóvárost, szándékát azonban még's utközben megváltoztatván a' kincstárhivatalra rohant, hol a' főfizető pénzt szóra közükbe, mire az egész csoport ismét elszórt.

A' Giornale delle due Sicilie aug. 18-ről Nápolyból ezt írja: „Tegnapelőtt délután 4 órakor, Bandeira parancsi alatt Medea cs. kir. ausztriai fregáton, Fridrik cs. kir. freg. királynéknak fivére partunkra érkezvén, del Ch'atamone mulató kastélyban szállott meg; honnan azonnal Capodimonteba siete a' kir. családhoz, melly illy közel rokonsághoz illő gyöngéd vonzalommal és szivességgel fogadá őt.

A' göttingai egyetem sept. 17-én, 18-án, 's 19-én fogja százados ünnepét megülni. Ez ünnepre következő című programma fog megjelenni: „Quam curam republica apud Graecos et Romanos literis doctrinisque colendis et promovendis impenderit, quaeritur.“ A' göttingai Anzeiger fentartja magának, hogy e' munkából rövid tartalmu kivonatokat adjon annak idejében.

Speyer városban a' Rajna folyón aug. 25-én nyitattott meg a' szabad rév, melly alkalommal azonban az estve hazatérő ember sokaság alatt a' Speyer patak fölötti hid leszakadván, néhány ember halálát okozta.

A' bajor RRek 2dik kamrája aug. 29iki ülésében a' királyi-ház és külügyek ministeriuma költségeiről megkezdett vitatkozáskor Willich dr. követ, 's a' kamra második titoknoká következő indítványt tön: „Tessék a' kir. status-kormányak követői által alkalmas úton 's illő helyen oda dolgozni; hogy Hannovera alkotmányoszerű állapotja teljes épségében állíttassék helyre.“ Az indítványnak számos pártfogója támadt, 's heves vitát követően csakugyan 82 sz.óval 40 ellen el is fogadtattott.

L E N G Y E I O R S Z Á G.

A' Varsó körül tartatni hirdett tábortáborozást, a' czár elhatalasztá, 's nem is menend az Fén Varsóba, hanem csak a' litvániai sereg fölött tartand szemlét, 's aztán Wosneszenkbe fog utazni; Lengyelország fővárosát pedig csak jövő évben meglátogatni. —

A M E R I K A.

Ujyorki tudósításoknál fogva jul. 25-ről (Havreon keresztül) az utolsó hírek Angliából igen kedvező hatásúak voltak, mivel az amerikai bankoknál a' kész fizetések megszüntetésének Angliában nem volt olly rossz következtése, mint hitték. Az amerikaiak ugyanis attól tartottak, hogy e' történet vak rémülésbe ejtendi levelezőjeiket Angliában, 's minden hitelökül megfosztandja őket; most azonban, midőn az ellenkezőt tapasztalják, szintannyira örvendenek, mint büszkélkednek, hogy az amerikaiak kereskedési becsületessége ennyi bizodalomra talált, egyszersmind elismerik az angol bankok segedelmezését több amerikai ház iránt. Az amerikai statusok, úgymond többek közt a' Newyork Enquirer, e' pillanatban olly népek mutatja rendkívüli 's tiszteletteljes tekintetét, melly külföldön, kereskedésinek jogos viselésére épített magas és tisztelt karaktert tart fen magának, míg az ország, ha őt uralójai (kormányzóji) után akar-ná az ember megítélni, a' lealacsonyulás legmélyebb lépcsőjére buknék. „Itt a' készfizetések megszüntetéséről van szó (úgymond az Oest. Beob.) mellyet van Buren elnök 's kormányja előmozdítottak? — De a' mennyire emlékezünk, van Buren 's Jackson, ugyszinte kormánya, inkább a' készfizetéseket pártolák.

Ujyorki lapok következő botránykoztató esetet beszélnek, melly ott jul. 24-én a' német reform-egyházban a' Forsythutczában történt: „11 óra felé két versenyző pap lépett az egyházba, mindenik saját hívei kíséretében, 's a' szószékből egymást kiakarván zárni, botokkal 's vasas bunkókkal viaskodának; még az oltár czifrázatit is leszaggaták fegyverül. Mind a' két párt több izben váltva elfoglala a' szószéket; de több izben visszanyomatott. Ezalatt félreverték a' harangot 's a' tűzoltók fűcskendőkkel ott teremvén hideg viz-sugárral olták a' harczolók tűzét. A' rendőség végre mind a' két pártot kihajtá az egyházból. A' két pap athletaként verekedék, ruhájokat egészen összeszaggatták. Öst. Beob.

Ujyorkból aug. 1-ről írják: „A' seminolok elleni háborúnak még vége sem szakadt, 's már is új háboru fenyegeti az egyesült statusokat a' többi indián törzsekkel. Már 1822-ben 's tavaly ujra 's mindenkor szerződés által átengedék a' zsák és róka indiánok az egyesült statusoknak egész birtokjokat a' Mississipp mellett. E' szerződés következtében ez indiánoknak évenként tetemes készpénzt, efolött dohányt, sőt, 's egyebet kellene kapniok. E' fizetések kitétekor 490 indián Rocky-Islandba jött, a' számukra kimutatott gyűléshelyre, hol azonban nagy csúdalkozásukra sem pénzt, sem do-

hányt, sem sőt, vagy lovakat nem leltek, mi az indiánokat természetesen elkésérite. Egy férfi, ki Rocky-Islandban találkozék, 's veszélyes következtésektől tartá, saját költségén egy gőzhajót készíttete, 's velök a' duchien mezőségre ment, Street tábornokot, a' kormány ügyviselőjét fölkeresni. Ez hiában ügyekezett az indiánoknak tudokra adni, mi a' status-tönk v. megbukás? a' főnökök minden beszédére csak azt mondák: „Az elnök nekünk pénzt ígért, 's minket bizonyossákká tettek, hogy minden pénz az elnöké. De hát hol a' dohány, a' só, a' lovak, mellyekre nyári vadászatinkban szükségünk van?“ Mondják, az egyes villongások már elkezdődtek.

Magányos közlemények szerint st Louisból a' németek az éjszakamerikai egyesült statusok nyugoti részeiben mindinkább terjednek, 's a' német értelmesség mind inkább mélyebb 's mélyebb gyökeret ver. A' német classicusokat igen keresik, sőt már az 1838-iki zsebkönyveket is megrendelték. Nem sokára két jeles német, st. Louisban német könyvkereskedést nyitand, melly egyszersmind német iskolakönyvek terjesztésével foglalatoss lesz.

Legujabb északamerikai hírek szerint nem volt csalódás hinni, hogy az egyesült statusokban kiűtött pénzforgalut hamar mulandó szerencsétlenség, mellynek épen semmi nyoma sem maradand, kivéven azon javításokat, mellyek az északamerikai kereskedeésre nézve illy súlyos leczke után csalhatlanul következtek. A' bankok hihetőleg néhány hónap mulva ismét megkezdhetik a' kész fizetéseket.

(True Sun) Rio Janeiróból jul. 4-ig kaptunk újságokat, mellyekből némelly Brazilia pénzügyét illető ada ot vonunk k. A' birodalom valamennyi tartományból kedvezők voltak a' tudósítások 's mind állíták, mindenütt nyugalom uralkodék. Örömmel látjuk a' rendelkezéseket, hogy a' rabszolgákat a' tanács előleges kihallgatása nélkül megkorbácsolatni nem szabad. A' brazíliai pénzügyminister által a' kamrában felolvasott előadásból kitetszik, hogy a' birodalom összes jövedelmét 1838-évre 13,663,289 tallerra becsülik, a' kiadást pedig 13,622,000 tallerra, a' fölösleg tehát 41,289 tallér. Legtöbbet fogyaszt a' kiadási egyes osztályok közt a' pénzügyi, mellynek költsége 5,877,985 tallerra rug. A' haditárca kiadásai csak 3,113,223 tallér. (Times) Buenos Ayresbe Chiliből érkezett levelek és hírlapok majus 1-ig terjednek, 's azt jelentik, hogy a' chilli hajósereg Blanco admirál alatt a' perui partok magasin czikáz, 's hogy egyszersmind hadszállítvány készült Valparaisóban, Blanco tábornok 's Novchea ezredes parancsi alatt Peru ellen, mellyet Flores tábornok alatt 4000 columbiai fogna Ecuador republicából támogatni. Santa-Cruz tábornok martz. közepén megjelent la Paz tartományban Boliviában, félvén az argentinai republica megtámogatásától. Ha Ecuador status csakugyan ellene nyilatkozott, úgy Santa-Cruz helyzete valóban csiklaadós, mivel Chilli, Buenos-Ayres 's Ecuador szövetekeztek ellene, 's Peru 's Bolivia partjait a' chilli hajóhad ostromzár alatt tartja, mihez képest minden kereskedés megszűnik. Ugyauazon hírlapokból az is világos, hogy Rio Grande brazíliai tartomány még mindig anarchiai (fejtelenségi) állapottal küzd 's az imperialisták nem voltak képesek a' republicanusokat legyőzni. Egy sajkát ez utóbbiak lobogója alatt elfoglalt egy cukorral terhelt brazíliai hajó.

Egy északamerikai lap szerint a' híres Parkins József, volt londoni sherif, ki izgékony véralakja miatt négy év óta ült az ujyorki város börtönben, most, ha akar, szabadon mehet, mit azonban épen nem szándéka cselekedni, sőt oda nyilatkozék, hogy zárhelyén kíván maradni. Parkins, mint mondják, nagy vagyonos bir.

A' gőzhajózás az egyesült statusokban ismét nagyobb kiterjedést nyerend, mert nem rég igen nagy szénbányákra találtak, mellynek művelésire eddigelé is már négy millió font sterlinget alapítának.

E L E G Y H I R.

Celeste francia táncosnő, miután az egyesült statusokban nagy hirre jutott, visszatért Európába, 's egy millió frankot hozta magával, mint lábái két évi keresményét.

Angliában Stamford mellett egy földhirtokos vermet ásata jószágán rókák, görények 's egyéb ragadozó állatok 's férgek számára. Nemrég hajnalkor egy férfit, egy fiatal lányt, 31 patkányt, három macskát 's két kutyát leltek e' veremben, 's mind ezek, mint látszék, igen barátságosan tölték el börtönükben az éjt.

Milly iszonyu nyereség jöhet évek mulva csekély vállalatokból is, bebizonyul az epinaci (Franciaországban) szénbányák számadásából, mellyek szerint 1820-ban e' bányák egy üveghuta 's kis kastéllal együtt 13ezer frankért vásároltatván, 1826-ban már 700ezer 's két év mulva 800ezer frankon keltek el. Jelenleg a' szénbányák értékét 8,400,000., az üveghutáét pedig 1,200,000 frankra becsülik, — mit leginkább a' vasutaknak köszönhetni.

Angliában bizonyos Arnold nevű kötéilverő, tetemes pénzmennyiségért ezer angol mérföldet ajánlkozik befutni, háttal előre, még pedig naponként 50 mérföldet.

GABONAÁR: september 7-én Tiszta buza 80 — 70 — 60. Kétszeres 50 2/3 49 1/3 — 46 2/3. Rozs 37 1/3 — 35 1/3 — 33 1/3. Bepa 26 2/3 — 24 — 21 1/3. Zab 18 2/3 — 17 1/3 — 16.

PÉNZKÉLET: Bécs, sept. 6-án. 5 pCtes stat. kőt. 105 15/32; 4 pCtes 100 1/6 3 pCtes 79 15/16. 1821-iki 100 flor kölcsön 143 1/2; bécsvárosi 2 1/2 pCtes bankköt. 65 1/8.

DUNAVIZ-ÁLLÁS: sept. 7-dikén: 7' 6" 6" skán 7' 9" 0" k én 8' 1" 0".

LOTTERIA. Budán, sept 6-án: 57. 36. 17. 41. 74.

Bécsben aug. 26-án: 26. 66. 81. 56. 78.